

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానప్రథము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి, ఏకోనపంచాశత్తమోధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం,
ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణీ నమః

అథ ఏకోన పశ్చాశ్చత్తమోఽధ్యాయః
సంజయ ఉవాచ

యదేతత్ కథితం రాజన్ త్వయా దుర్యోధనం ప్రతి ।
సర్వమేతద్ యథాతత్త్వం నైతన్మిథ్యా మహీపతే ॥ 49-1॥

మన్యునా హి సమావిష్టాః పాండవాస్తే మహాజసః ।
దృష్ట్వా కృష్ణాం సభాం నీతాం ధర్మపత్నీం యశస్వినీమ్ ॥ 49-2॥

దుఃశాసనస్య తా వాచః శ్రుత్వా తే దారుణోదయాః ।
కర్ణస్య చ మహారాజ జుగుప్సంతీతి మే మతిః ॥ 49-3॥

శ్రుతం హి మే మహారాజ యథా పార్థేన సంయుగే ।
ఏకాదశతనుః స్థాణుః ధనుషా పరితోషితః ॥ 49-4॥

కైరాతం వేషమాస్థాయ యోధయామాస ఫాల్గునమ్ ।
జిజ్ఞాసుః సర్వదేవేశః కపర్ది భగవాన్ స్వయమ్ ॥ 49-5॥

తత్రైనం లోకపాలాస్తే దర్శయామాసురర్జునమ్ ।
అస్త్రహేతోః పరాక్రాంతం తపసా కౌరవర్షభమ్ ॥ 49-6॥

నైతదుత్సహతే చాన్యః లబ్ధుమన్యత్ర ఫాల్గునాత్ ।
సాక్షాద్ దర్శనమేతేషామ్ ఈశ్వరాణాం నరో భువి ॥ 49-7॥

మహేశ్వరేణ యో రాజన్ న జీర్ణో హ్యష్టమూర్తినా ।
కస్తముత్సహతే వీరః యుద్ధే జరయితుం పుమాన్ ॥ 49-8॥

ఆసాదితమిదం ఘోరం తుములం లోమహర్షణమ్ ।
ద్రౌపదీం పరికర్షద్భిః కోపయద్భిశ్చ పాండవాన్ ॥ 49-9॥

యత్ తు ప్రస్ఫురమాణౌష్ఠః భీమః ప్రాహ వచోఽర్థవత్ ।
దృష్ట్వా దుర్యోధనేనోరూ ద్రౌపద్యా దర్శితావుభౌ ॥ 49-10॥

ఊరూ భేత్ప్యామి తే పాప గదయా భీమవేగయా ।
త్రయోదశానాం వర్షాణామ్ అంతే దుర్భూతదేవినః ॥ 49-11॥

సర్వే ప్రహరతాం శ్రేష్ఠాః సర్వే చామితతేజసః ।
 సర్వే సర్వాస్త్రవిద్వాంసః దేవైరపి సుదుర్జయాః ॥ 49-12॥

మన్యే మన్యసముద్ధాతాః పుత్రాణాం తవ సంయుగే ।
 అంతం పార్థాః కరిష్యంతి భార్యామర్షసమన్వితాః ॥ 49-13॥

ధృతరాష్ట్ర ఉవాచ

కిం కృతం సూత కర్ణేన వదతా పరుషం వచః ।
 పర్యాప్తం వైరమేతావద్ యత్ కృష్ణా సా సభాం గతా ॥ 49-14॥

అపీదానీం మమ సుతాః తిష్ఠేరన్ మందచేతసః ।
 యేషాం భ్రాతా గురుర్జ్యేష్ఠః వినయే నావతిష్ఠతే ॥ 49-15॥

మమాపి వచనం సూత న శుశ్రూషతి మందభాక్ ।
 దృష్ట్వా మాం చక్షుషా హీనం నిర్విచేష్టమచేతసమ్ ॥ 49-16॥

యే చాస్య సచివా మందాః కర్ణసాబలకాదయః ।
 తే తస్య భూయసో దోషాన్ వర్ణయంతి విచేతసః ॥ 49-17॥

ప్వైరముక్తా హ్యాపి శరాః పార్థేనామితతేజసా ।
 నిర్దహేయుర్మమ సుతాన్ కిం పున్మన్యనేరితాః ॥ 49-18॥

పార్థబాహుబలోత్పృష్ఠాః మహాచాపవినిఃసృతాః ।
 దివ్యాస్త్రమంత్రముదితాః సాదయేయుః సురానపి ॥ 49-19॥

యస్య మంత్రీ చ గోప్తా చ సుహృచ్చైవ జనార్దనః ।
 హరిష్ఠైలోక్యనాథః సః కింను తస్య న నిర్జితమ్ ॥ 49-20॥

ఇదం హి సుమహచ్ఛిత్రమ్ అర్జునస్యేహ సంజయ ।
 మహాదేవేన బాహుభ్యాం యత్ సమేత ఇతి శ్రుతిః ॥ 49-21॥

ప్రత్యక్షం సర్వలోకస్య ఖాండవే యత్ కృతం పురా ।
 ఫాల్గునేన సహాయార్థే వహ్నిర్దామోదరేణ చ ॥ 49-22॥

సర్వథా న హి మే పుత్రాః సహమాత్యాః ససౌబలాః ।
క్రుద్ధే పార్థే చ భీమే చ వాసుదేవే చ సాత్వతే ॥

॥49-23॥

ఇతి శ్రీమన్మహాభారతే వనపర్వాంతర్గత ఇంద్రలోకాభిగమనపర్వణి
ధృతరాష్ట్రఖేదే ఏకోనపంచాశత్తమోఽధ్యాయః ॥49॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

